

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СОЦІУМІ»

Лектор курсу		Горпинич Ольга Валеріївна , кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств та соціальних технологій		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: epstdut@ukr.net ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/ course/view.php?id=1195	
Галузь знань		05 Соціальні та поведінкові науки		Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність		054 Соціологія		Семестр		10	
Освітня програма				Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	4	120	24	24	-	-	74

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу:	ознайомити студентів із загальними закономірностями розвитку гендерних відносин в інформаційному соціумі, з основними поняттями, підходами напрямками сучасної гендерної теорії; показати можливості застосування гендерної теорії та методології для проведення соціальних та гуманітарних досліджень
--------------------	--

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси. СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти. СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми

Програмні результати навчання (ПР)

ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.
ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.
ПР07. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ВІДНОСИН В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СОЦІУМІ»			

<p><i>Тема 1. Вступ до гендерної теорії</i> Знати: основні ідеї гендерної теорії Вміти: відтворювати основні теоретичні знання та операційні характеристики, які стосуються понять “гендер”, “стать” Формування компетенцій: ЗК01, СК01 Результати навчання: ПР01 Рекомендовані джерела: 1,2,4,10</p>	Лекція 1.	5,5*	Лекція-візуалізація
	Семинар 1.		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
<p><i>Тема 2. Понятійний апарат та концептуальні засади гендерних відносин в інформаційному соціумі.</i> Знати: понятійно-категоріальний апарат гендерних відносин в інформаційному соціумі Вміти: відтворювати основні теоретичні знання та операційні характеристики, які стосуються понять “гендер”, “стать” Формування компетенцій: ЗК01, СК01 Результати навчання: ПР01 Рекомендовані джерела: 2,4,6,11</p>	Лекція 2.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семинар 2.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p><i>Тема 3. Історія формування гендерних досліджень як наукового напрямку.</i> Знати: історію розвитку гендерних відносин в інформаційному соціумі у вітчизняній та світовій науці Вміти: застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях Формування компетенцій: ЗК01, СК01, СК02 Результати навчання: ПР01, ПР02 Рекомендовані джерела: 1,2,4,6,10,11</p>	Лекція 3.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семинар 3.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p><i>Тема 4. Наукові та протонаукові погляди на гендерні відносини.</i> Знати: проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві Вміти: пояснювати суть поняття ”гендер” (на відміну від ”статі”); Формування компетенцій: ЗК01, СК01, СК02 Результати навчання: ПР01, ПР02 Рекомендовані джерела: 1,2,4,6,10,11</p>	Лекція 4.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семинар 4.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, тест
<p>Тема 1. Вступ до гендерної теорії Тема 2. Понятійний апарат та концептуальні засади гендерних відносин в інформаційному соціумі. Тема 3. Історія формування гендерних досліджень як наукового напрямку. Тема 4. Наукові та протонаукові погляди на гендерні відносини.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Гендерна стратифікація з різних теоретичних позицій: функціоналізм, теорія конфлікту, інтеракціоналізм. 2. Проблема гендерної рівності в Україні. 3. Поняття міждисциплінарності як ознака сучасної науки та наукової діяльності. 4. Структурна організація гендерних відносин в

			інформаційному соціумі. 5. Постмодернізм і теорія гендерних досліджень. 6. Розуміння гендера в різних соціальних науках: психології (гендерна ідентичність), соціології (гендер і суспільство), філософії (гендер як науковий конструкт), історії (гендерна історія), економіці (гендер та гроші), філології (мова і гендер), мистецтвознавстві, та юриспруденції.
Розділ 2. «ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ В ЕПІСТЕМОЛОГІЧНОМУ ТА МЕТОДОЛОГІЧНОМУ РАКУРСАХ»			
<p><i>Тема 5. Еволюція та різновиди феміністських теорій</i> Знати: проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві Вміти: аналізувати соціальні явища, факти їх сутність Формування компетенцій: ЗК01, СК01, СК02, СК06 Результати навчання: ПР01, ПР07 Рекомендовані джерела: 1,2,3,5,7</p>	Лекція 5.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінар 5.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p><i>Тема 6. Методологія досліджень статевих відмінностей</i> Знати: особливості методології досліджень статевих відмінностей у соціології Вміти: застосовувати методи соціологічного аналізу у виявленні і вирішенні гендерних проблем; Формування компетенцій: ЗК01, ЗК03, СК01, СК06 Результати навчання: ПР01, ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 1,2,3,8,9</p>	Лекція 6.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінар 6.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p><i>Тема 7. Постмодерністські перспективи гендерних відносин у XXI ст.</i> Знати: проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві Вміти: визначати і аналізувати гендерні аспекти всіх сфер інформаційного суспільства Формування компетенцій: ЗК01, СК01, СК02, СК06 Результати навчання: ПР01, ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 1,3,6,9</p>	Лекція 7.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінар 7.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p><i>Тема 8. Роль статевого розподілу в антропосоціогенезі</i> Знати: проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві.</p>	Лекція 8.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів

<p>Вміти: давати аналіз тенденціям змін гендерної рівності в інформаційному суспільстві. Формування компетенцій: ЗК01, ЗК03, СК06, СК07 Результати навчання: ПР01, ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 2,3,5,7,8,9</p>	Семінар 8.		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 5. Еволюція та різновиди фімінських теорій Тема 6. Методологія досліджень статевих відмінностей Тема 7. Постмодерністські перспективи гендерних відносин у XXI ст. Тема 8. Роль статевого розподілу в антропосоціогенезі</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Фемінізм як передумова становлення гендерних досліджень. 2. Теоретичні та методологічні проблеми гендерних досліджень. 3. Феміністська ідеологія в гендерних дослідженнях та критерії науковості. 4. Подолання сексизму як одне з завдань гендерних досліджень та гендерної освіти. 5. Методологія гендерного аналізу. 6. Поняття гендерної експертизи. Феміністський емпіризм. 7. Формування ідентичності людини крізь призму інноваційних телекомунікаційних технологій.
Розділ 3. «ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ У ДОСЛІДЖЕННЯХ СУСПІЛЬНИХ НАУК»			
<p><i>Тема 9. Гендерні ролі в індустріальному суспільстві.</i> Знати: особливості гендерного підходу до аналізу соціальних явищ; проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві. Вміти: пояснювати наявність і причини появи гендерних диспропорцій і нерівності Формування компетенцій: ЗК03, СК01, СК07 Результати навчання: ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 3,5,7,8,9,10,11</p>	Лекція 9.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінар 9.		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
<p><i>Тема 10. Маргінальність крізь призму гендерних відносин в інформаційному соціумі</i> Знати: особливості гендерного підходу до аналізу соціальних явищ; проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві. Вміти: визначати і аналізувати гендерні аспекти всіх сфер інформаційного суспільства Формування компетенцій: ЗК01, ЗК03, СК01, СК06, СК07 Результати навчання: ПР01, ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 3,5,7,8,9,10,11</p>	Лекція 10.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінар 10.		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, проведення круглого столу

<p>Тема 11. Виникнення „чоловічих досліджень”. Основні теорії маскулінності Знати: особливості гендерного підходу до аналізу соціальних явищ Вміти: пояснювати наявність і причини появи гендерних диспропорцій і нерівності Формування компетенцій: ЗК01, ЗК03, СК01, СК06, СК07 Результати навчання: ПР01, ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 3,5,7,8,9,10,11</p>	Лекція 11.	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 12. Гендер у культурі. Знати: проблематику сучасних дискусій щодо гендерних відносин в суспільстві. Вміти: застосовувати методи соціологічного аналізу у виявленні і вирішенні гендерних проблем; аналізувати соціальні явища, факти їх сутність Формування компетенцій: ЗК01, ЗК03, СК01, СК06, СК07 Результати навчання: ПР01, ПР02, ПР07 Рекомендовані джерела: 3,5,7,8,9,10,11</p>	Семінар 11.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 9. Гендерні ролі в індустріальному суспільстві. Тема 10. Маргінальність крізь призму гендерних відносин в інформаційному соціумі Тема 11. Виникнення „чоловічих досліджень”. Основні теорії маскулінності Тема 12. Гендер у культурі</p>	Самостійна робота	5,5*	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гендерна нерівність та інформаційна нерівність як соціальні продукти сучасної епохи. 2. Критика „основного напрямку” розвитку науки як „чоловічого напрямку” (malestream). 3. Кіберфемінізм: нове розуміння людини в сучасному інформаційному світі. 4. Виникнення „чоловічих досліджень”. 5. Панкультурна гендерна подібність. 6. Патріархальний характер сучасної культури на європейському та американському континентах: порівняльний аналіз. 7. Громадська думка про статево-рольові стереотипи в гендерному світогляді. 8. Гендерна рівновага як елемент егалітарної культури.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп’ютерний клас для проведення практичних занять. 			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бем С. К вопросу о гендерной нейтральности: распространение андроцентризма. URL: http://www.feminist.org.ua/library/gender/sandra.php 2. Кутуев П.В.. «Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм». 2005. URL: http://www.dut.edu.ua/ua/lib/11/ 			

category/738/view/725

3. Маслоу А. Г. Мотивация и личность. СПб.: Евразия, 1999. 478 с. URL: <http://poznaisbya.com/psylib/books/masla01/txt04.htm>;
4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ГЕНДЕРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ напрям підготовки 6.030101 Соціологія спеціальність 6.030101 Соціологія спеціалізація Соціологія. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/9/category/738/view/971>
5. Психология человека URL: <http://www.psibook.com/15/27.html>
6. Соціологія постмодерну. Конспект лекцій. Київ: ДУТ, 2018. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/8/category/738/view/975>
7. Скотт Дж. Отзвуки феминизма. URL: <http://www.owl.ru>.
8. Теория социальных ролей. URL: <http://www.psibook.com/15/27.html>
9. Lorber J. Beyond the Binaries: Depolarizing the Categories of Sex, Sexuality and Gender. // Contemporary Feminist Theory. A Text. Reader. The Un-ty of W. – Florida, 1998. – P. 15–29.
10. Nicolson L. Interpreting “Gender” // The Play of Reason: From the modern to the postmodern. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 1999. – P. 52–55.
11. Oakley A. Sex, Gender and Society. – Oxford, 1972. – 276 p.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

*КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на заняттях, у т.ч.:	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,55 балу
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 балу
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування, розробка та написання сценарію гри	за кожну правильну відповідь 0,5 балу
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
• проведення та участь у діловій та інноваційній грі	за кожну участь 1 бал	
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ	Модульний контроль № 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ВІДНОСИН В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СОЦІУМІ»	максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2 «ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ В ЕПІСТЕМОЛОГІЧНОМУ ТА МЕТОДОЛОГІЧНОМУ РАКУРСАХ»	максимальна оцінка – 10 балів

КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 3 «ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ У ДОСЛІДЖЕННЯХ СУСПІЛЬНИХ НАУК»	максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від заліку
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Іспит	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у формі тесту.	30 балів

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зпис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)

64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не проставляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не проставляється</i>